

Francesc Albert i Paradís. Col·lecció família Albert.

Francesc Albert i Paradís. Col·lecció família Albert.

De casos pràctichs, verdaderes demostracions de lo que dich, a dotzene els he presenciats; com a mostra pàlida vaig a contarne un que, en certa manera, demostra la inconsciència moral.

Se tracta d'una noya joveneta, d'uns disset o divuit anys. Se planyía, en presencia de varies persones, de la severitat del senyor rector del poble, que s'empenyava en que no continués un ball de tarda de diumenge, que'l jovent havia organísat.

-Y jo no sé per qué hi té que dir- deya la noya-, com si ballant fessim algun mal. Al fí y al cap-continuaba-millor es ballar que anar a marginar.

Se drià que molt podem ferhi nosaltres, escullint escrupulosament la familia a que's deurà confiar l'infant a que's deurà confiar l'infant, a fí de que sigui la més pura, la més digna y més honrada, y se dirà, ademés, que'l règim familiar, sempre presentarà la ventatja de donar familia adoptiva al que no la té natural, mes es en va buscar rahons. L'infant, si no reb el mal exemple en la mateixa casa en que habiti, lo que será cas rar, de mossicot u de mosso el rebrà dels seus companys, y lo que es familia, lo que es la verdadera familia, en cap casa pagesa la podrà trovar, puig ni l'estimació, ni'l verdader, però desinteressat, interès, ni la coral compassió en favor del desgraciat, entren en els comptes que's fan els pagesos, y sinó, vegís la nosa que fan els vells y velles, en general, els que ja no poden treballar, adhuc si són pares, avis o germans.

Per altra part, tinguis en compte lo que convé a la colectivitat que esdevinguin els infants que volem portar al camp. Lo que convé no es pas precisament augmentar el nombre de besties humanes dedicades a estripar terrosos, sinó augmentar el nombre d'agricultors intel·ligents, capassos d'aplicar els més nous y avençats procediments de conreu. Y això ho aprendrà el nostre infant ab el règim

familiar? Si no ho saben els que li faran de mestres, els únichs mestres que tindrà! Si'l pagès actual, és en sa immensa majoria, la rutina personificada, refractari a tota refomra, rêmora del progrès y fins enemich de raciocinar.

No vol pas dir tot això que deixi de regonèixer els greus inconvenients que té o presenta el règim d'asil y en comunitat, especialment en lo que fà referencia a la moral y a la preparació pera la futura vida lliure; més sí que vol dir que, entre dos mals, cal escullir el menor, y el meor es, en nostre cas, l'Asil-escola, ab major motiu quan se pot limitar la vida en comunitat a lo estrictament indispensable y agafar per base unes relatives llibertat y responsabilitat.

***

Tornant ara a lo que deyem abans de la digressió a que'ns ha conduhit la Ponencia dels seyors Albó y Puig Alfonso, lo primer de que hem d'ocuparnos és de buscar quina pot ésser la mellor manera de fixar en el camp als elements que tracten de portarhi. Si'ns limitessim a agafar als infants abandonats, a treurels de la ciutat y portarlos a un Asil-escola d'agricultura, sense arribar fins més enllà, corrieriem el més que probable risch de que, un cop els infants fets homes y un cop amos y senyors de sí mateixos, recordant, y fins, si's vol, anyorant la vida y les coses de la ciutat, acabin per emigrar.

Si tal cosa succehís, tots els nostres esforços, totes les energies esmersades y tots els sacrificis realísats, resultarien, més que inútils, contraproduhents, ja que, pera viurer, de totes maners, en la ciutat, més els hi ha de convenir als nostres individus tenir ofici ciutadà que no pas l'ofici de la terra. Pera evitarho, jo no hi veig més que un medi: l'interès material, el lligar l'home y terra de tal manera que l'interès del primer vagi anexe a la seva permanencia definitiva en el camp.